

**Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi
w Gminie Miasto Chełmno
w 2020 roku**

Kwiecień 2021
(korekta wrzesień 2021)

Spis treści:

1.	Podstawa opracowania.....	5
2.	Uwarunkowania formalno-prawne.....	6
3.	Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.....	8
3.1.	Definicje.....	8
3.2.	Hierarchia postępowania z odpadami.....	10
3.3.	Nieruchomości objęte systemem.....	10
3.4.	Zmiany w systemie gospodarowania odpadami komunalnymi.....	12
3.5.	Cele przyjęte w gospodarce odpadami komunalnymi.....	13
3.6.	Pozostałe działania w obszarze systemu gospodarki odpadami.....	15
4.	Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania;.....	18
4.1.	Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.....	20
5.	Dane statystyczne związane z systemem gospodarowania odpadami na terenie miasta Chełmna.....	21
5.1.	Dane dotyczące ludności objętej systemem odbioru odpadów komunalnych.....	21
5.2.	Liczba i rodzaje pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych – nieruchomości zamieszkałe.....	22
6.	Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.....	22
7.	Rodzaje, ilości zebranych i odebranych odpadów komunalnych oraz sposób ich zagospodarowania.....	23
7.1.	Odpady komunalne z terenu miasta Chełmna.....	23
7.2.	Skład morfologiczny odpadów komunalnych.....	27
8.	Wpływy z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami.....	27
9.	Właściciele nieruchomości niezamieszkałych, którzy nie zawarli umowy na odbiór odpadów komunalnych.....	29
10.	Wnioski.....	30
10.1.	Identyfikacja problemów.....	30
10.2.	Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych, oraz poziom ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji.....	34
10.3.	Bilans finansowy systemu gospodarowania odpadami.....	37
10.4.	Odbiór odpadów z terenu nieruchomości zamieszkałych.....	39
10.5.	Ryzyko kar administracyjnych dla miasta Chełmna.....	40

Spis tabel i wykresów

Tabela 1. Plan inwestycyjny.....	20
Tabela 2. Dane dotyczące ludności objętej systemem odbioru odpadów komunalnych.	21
Tabela 3. Pojemniki do zbierania odpadów zmieszanych i ulegających biodegradacji wg stanu na dzień 31.12.2020 r. (na podstawie złożonych deklaracji):.....	22
Tabela 4. Koszty poniesione w 2020 r.	22
Tabela 5 Zestawienie porównawcze ilości odpadów komunalnych w latach 2015-2020.....	23
Tabela 6 Ilości odebranych i zebranych odpadów w 2020 r.....	24
Tabela 7. Morfologia odpadów wg KPGO 2022	27
Tabela 8. Bilans finansowy systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w latach 2015-2020, na podstawie sprawozdań z realizacji budżetu miasta.	28
Tabela 9. Osiągnięte przez gminę w 2020 roku, wymagane poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.	35
Tabela 10. Osiągnięte przez podmioty odbierające odpady komunalne na podstawie umowy z właścicielem nieruchomości, w 2020 roku, wymagane poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.....	36
Tabela 11. Koszty opłaty za gospodarcze korzystanie ze środowiska za składowanie odpadów w latach 2018-2020..	38
Wykres 1. Liczba mieszkańców w latach 2015-2020	21
Wykres 2. Masa odpadów komunalnych w latach 2015-2020.....	23

1. Podstawa opracowania.

Gminy, zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 10 oraz art. 9tb ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1439 t.j. ze zm.), dokonują corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych, rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz innych dostępnych danych wpływających na koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi wójt, burmistrz lub prezydent miasta sporządza analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi obejmującą w szczególności:

- 1) możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania;
- 2) potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- 3) koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych;
- 4) liczbę mieszkańców;
- 5) liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12 ustawy;
- 6) ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;
- 7) ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenu gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

2. Uwarunkowania formalno-prawne.

System gospodarowania odpadami komunalnymi funkcjonuje na podstawie przepisów rozdziału 3a ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, dalej „ucpg” (Dz. U. z 2020 r. poz. 1439 ze zm.). Założenia systemu muszą być zgodne z przepisami odrębnymi, zwłaszcza dotyczącymi przepisów określających zasady postępowania z odpadami komunalnymi. Do podstawowych ustaw i przepisów wykonawczych poza w/w należą:

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2020 r. poz. 797. t.j. ze zm.),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2016 r. Poz. 2167 t.j.),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz. U. z 2017 r. Poz. 2412 t.j.),
- Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. poz. 10),
- Plan gospodarki odpadami Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2016-2022 z perspektywą na lata 2023-2028 (Załącznik do Uchwały Nr XXXII/545/17 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 29 maja 2017 r.) – dalej WPGO.

W związku z wpływem obowiązującej umowy na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych i koniecznością dostosowania systemu gospodarowania odpadami przez gminę do Rozporządzenia Ministra Środowiska z 29 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów konieczne było przyjęcie uchwał związanych z systemem gospodarowania odpadami:

W 2020 roku Gmina Miasto Chełmno prowadziła gospodarowanie odpadami komunalnymi na podstawie następujących, obowiązujących na ten czas, uchwał Rady Miasta Chełmna:

1. Uchwała nr X/73/2019 Rady Miasta Chełmna z dnia 7 sierpnia 2019 w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miasto Chełmno”,

2. Uchwała nr X/72/2019 Rady Miasta Chełmna z dnia 7 sierpnia 2019 w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów na terenie Gminy Miasto Chełmno, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
3. Uchwała nr XIII/94/2019 Rady Miasta Chełmna z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości oraz warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej,
4. Uchwała nr XIII/93/2019 Rady Miasta Chełmna z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie wyboru jednej z metod ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami oraz stawki tej opłaty,
5. Uchwała nr XIII/92/2019 Rady Miasta Chełmna z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
6. Uchwała nr XIII/91/2019 Rady Miasta Chełmna z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie rodzajów dodatkowych usług świadczonych przez gminę w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów oraz cen za te usługi,
7. Uchwała Nr XIX/143/2020 Rady Miasta Chełmna z dnia 13 maja 2020 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miasto Chełmno.

3. Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.

3.1. Definicje

Zgodnie z definicjami określonymi w ustawie o odpadach ilekroć w niniejszej analizie mowa jest o:

- 1) **bioodpadach** - rozumie się przez to ulegające biodegradacji odpady z ogrodów i parków, odpady spożywcze i kuchenne z gospodarstw domowych, gastronomii, zakładów zbiorowego żywienia, jednostek handlu detalicznego, a także porównywalne odpady z zakładów produkujących lub wprowadzających do obrotu żywność;
- 2) **gospodarowaniu odpadami** - rozumie się przez to zbieranie, transport, przetwarzanie odpadów, łącznie z nadzorem nad tego rodzaju działaniami, jak również późniejsze postępowanie z miejscami unieszkodliwiania odpadów oraz działania wykonywane w charakterze sprzedawcy odpadów lub pośrednika w obrocie odpadami;
- 3) **odpadach** - rozumie się przez to każdą substancję lub przedmiot, których posiadacz pozbywa się, zamierza się pozbyć lub do których pozbycia się jest obowiązany;
- 4) **odpadach komunalnych** - rozumie się przez to odpady powstające w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych; zmieszane odpady komunalne pozostają zmieszanymi odpadami komunalnymi, nawet jeżeli zostały poddane czynności przetwarzania odpadów, która nie zmieniła w sposób znaczący ich właściwości;
- 5) **odpadach ulegających biodegradacji** - rozumie się przez to odpady, które ulegają rozkładowi tlenowemu lub beztlenowemu przy udziale mikroorganizmów;
- 6) **odpadach zielonych** - rozumie się przez to odpady komunalne stanowiące części roślin pochodzących z pielęgnacji terenów zielonych, ogrodów, parków

i cmentarzy, a także z targowisk, z wyłączeniem odpadów z czyszczenia ulic i placów;

- 7) **odzysku** - rozumie się przez to jakikolwiek proces, którego głównym wynikiem jest to, aby odpady służyły użytecznemu zastosowaniu przez zastąpienie innych materiałów, które w przeciwnym przypadku zostałyby użyte do spełnienia danej funkcji, lub w wyniku którego odpady są przygotowywane do spełnienia takiej funkcji w danym zakładzie lub ogólnie w gospodarce;
- 8) **odzysku energii** - rozumie się przez to termiczne przekształcanie odpadów w celu odzyskania energii
- 9) **przetwarzaniu** - rozumie się przez to procesy odzysku lub unieszkodliwiania, w tym przygotowanie poprzedzające odzysk lub unieszkodliwianie;
- 10) **przygotowaniu do ponownego użycia** - rozumie się przez to odzysk polegający na sprawdzeniu, czyszczeniu lub naprawie, w ramach którego produkty lub części produktów, które wcześniej stały się odpadami, są przygotowywane do tego, aby mogły być ponownie wykorzystywane bez jakichkolwiek innych czynności wstępnego przetwarzania;
- 11) **recyklingu** - rozumie się przez to odzysk, w ramach którego odpady są ponownie przetwarzane na produkty, materiały lub substancje wykorzystywane w pierwotnym celu lub innych celach; obejmuje to ponowne przetwarzanie materiału organicznego (recykling organiczny), ale nie obejmuje odzysku energii i ponownego przetwarzania na materiały, które mają być wykorzystane jako paliwa lub do celów wypełniania wyrobisk;
- 1) **selektywnym zbieraniu** - rozumie się przez to zbieranie, w ramach którego dany strumień odpadów, w celu ułatwienia specyficznego przetwarzania, obejmuje jedynie odpady charakteryzujące się takimi samymi właściwościami i takimi samymi cechami;
- 2) **unieszkodliwianiu odpadów** - rozumie się przez to proces niebędący odzyskiem, nawet jeżeli wtórnym skutkiem takiego procesu jest odzysk substancji lub energii;
- 3) **zbieraniu odpadów** - rozumie się przez to gromadzenie odpadów przed ich transportem do miejsc przetwarzania, w tym wstępne sortowanie nieprowadzące do zasadniczej zmiany charakteru i składu odpadów i niepowodujące zmiany klasyfikacji odpadów oraz tymczasowe magazynowanie odpadów.

3.2. Hierarchia postępowania z odpadami.

Ustawa o odpadach wprowadza następującą hierarchię sposobów postępowania z odpadami:

- 1) zapobieganie powstawaniu odpadów;
- 2) przygotowywanie do ponownego użycia;
- 3) recykling;
- 4) inne procesy odzysku;
- 5) unieszkodliwianie.

Zgodnie z art. 23 ust. 1 ustawy o odpadach odpady muszą być zbierane w sposób selektywny. W związku z tym każdy z właścicieli nieruchomości ma ustawowy obowiązek selektywnego zbierania wytwarzanych przez siebie odpadów. Od 6 września 2019 roku obowiązek zbierania powstałych na terenie nieruchomości odpadów komunalnych w sposób selektywny został wprowadzony również w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

3.3. Nieruchomości objęte systemem.

Na terenie Chełmna w ramach systemu gospodarowania odpadami odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości odbywał się tylko z terenu nieruchomości zamieszkałych. Właściciele pozostałych nieruchomości zobowiązani byli do pozbywania się odpadów zgodnie z art. 6 ucpg. Usługę odbioru odpadów z terenu nieruchomości zamieszkałych świadczyła wyłoniona w drodze zamówienia publicznego firma ZUM Sp. z o. o. z siedzibą przy ul. Przemysłowej 8 w Chełmnie. Odpady z terenu miasta przekazywane były do Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Osnowie prowadzonej również przez spółkę ZUM.

Rada gminy może, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego, postanowić o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne. Zmiany w tym zakresie były rozważane przy wdrażaniu nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, który zaczął obowiązywać od 2020 roku. Jednakże, z uwagi na szereg zagrożeń dla budżetu gminy i kosztów odbioru i zagospodarowania odpadów, które niesie przejęcie odbioru odpadów z nieruchomości niezamieszkałych uznano rozszerzenie systemu za nieuzasadnione.

Za tym przemawiały m. in.:

- duża rotacja podmiotów prowadzących działalność gospodarczą;
- w przypadku zakładów będących w trudnej sytuacji finansowej istnieje duże ryzyko postępowań egzekucyjnych i trudności w ściąganiu zaległych opłat;
- konflikty pomiędzy właścicielami firm a właścicielami nieruchomości;
- trudności w klasyfikacji odpadów (czy odbierane odpady są komunalnymi, czy też pochodzą z działalności);
- obowiązek złożenia deklaracji nie jest jednoznaczny z jego realizacją, co stworzy trudności z ustaleniem podmiotu do tego właściwego – czy ma to być właściciel nieruchomości w znaczeniu właściciela czy zarządcy budynku, czy też najemca lokalu prowadzący tam działalność;
- złożenie deklaracji i zgłoszenie zapotrzebowania na pojemniki nie daje gwarancji, że część odpadów i tak nie trafi do pojemników mieszkańców.

Do największych zagrożeń jakie obecnie niesie za sobą rozszerzenie zakresu usług o nieruchomości komercyjne okazał się zapis art. 6k ust. 2a pkt 5 zmienionej ucpg, która z dniem 6 września 2019 r. wprowadziła górną stawkę opłaty dla nieruchomości na której nie zamieszkują mieszkańcy a powstają odpady komunalne. Rada gminy ustala stawki opłat w wysokości nie wyższej niż maksymalne stawki opłat, które za odpady komunalne zbierane i odbierane w sposób selektywny wynoszą za miesiąc, zgodnie z nowym brzmieniem ustawy, w przypadku w/w nieruchomości, – 3,2% przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem za pojemnik o pojemności 1100 litrów lub 1% przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem za worek o pojemności 120 litrów, przeznaczone do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości; za pojemniki lub worki o mniejszej lub większej pojemności stawki opłat ustala się w wysokości proporcjonalnej do ich pojemności.

Miesięczny dochód rozporządzalny wyniósł 1819 zł, co oznacza, że za pojemnik 1100 l gmina nie mogła pobrać opłaty wyższej niż 58,21 zł, za 120 l worek – 18,19 zł. Stawka opłaty odnosi się do cyklu miesięcznego a nie pojedynczego wywozu. Koszt odbioru 1 Mg odpadów zmieszanych wraz z eksploatacją pojemnika zgodnie z zawartą umową na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych wyniósł 658,8 zł brutto. Przyjmując, że miesięcznie w pojemniku 1100 l gromadzi się min. 600 kg odpadów to koszt jego odbioru i zagospodarowania wyniósłby 359,35 zł. Miasto za odbiór odpadów z pojemnika 1100 l ponosiłoby koszt w wysokości 359,35 zł a wpływy za tą usługę byłyby w wysokości max. 58,21 zł. Analizując przepisy, gdybyśmy objęli

systemem nieruchomości zamieszkałe różnicę musieliby pokryć mieszkańcy w opłacie za gospodarowanie odpadami albo gmina – z budżetu ogólnego. Pozostanie przy dotychczasowym zakresie systemu obejmującym tylko nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy było ekonomicznie uzasadnioną decyzją.

3.4. Zmiany w systemie gospodarowania odpadami komunalnymi.

W roku 2020 system gospodarowania odpadami komunalnymi został dostosowany do warunków określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów oraz do ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw.

Wprowadzony został m. in. obowiązek selektywnego zbierania następujących frakcji odpadów:

- 1) papier – pojemniki/worki kolor niebieski, napis PAPIER;
- 2) szkło - pojemniki/worki kolor zielony, napis SZKŁO (szkło bezbarwne – pojemnik biały napis – SZKŁO BEZBARWNE; szkło kolorowe - pojemnik zielony napis SZKŁO KOLOROWE);
- 3) metale można zbierać łącznie z tworzywami sztucznymi i odpadami wielomateriałowymi - pojemniki/worki kolor żółty, napis METALE i TWORZYWA SZTUCZNE;
- 4) odpady ulegające biodegradacji, ze szczególnym uwzględnieniem bioodpadów (odpady zielone i odpady kuchenne z gospodarstw domowych) - pojemniki/worki kolor brązowy napis BIO.

Wprowadzono (tam gdzie jeszcze nie było) odbieranie odpadów zielonych, odpadów spożywczych i kuchennych (§ 5 ust 1 rozporządzenia dot. selektywnego zbierania). Konieczne było wprowadzenie zbierania odpadów ulegających biodegradacji również w zabudowie wielorodzinnej. Ponadto wprowadzono możliwość wyposażenia nieruchomości zamieszkałych w pojemniki na popiół w okresie zimowym, co pozwoliło na zmniejszenie zanieczyszczenia odpadów oraz strat powstałych w pojemnikach w wyniku pożarów i uszkodzeń spowodowanych wysoką temperaturą. W stosunku do wcześniejszych rozwiązań nastąpiła również likwidacja tzw. „dualnej zbiórki” w zabudowie jednorodzinnej. Oddzielenie frakcji ulegającej biodegradacji w każdej zabudowie jest już obligatoryjne. Konieczne było także zwiększenie częstotliwości

odbioru odpadów zmieszanych w celu zapewnienia odpowiedniego stanu sanitarnego. Zmniejszeniu uległa natomiast częstotliwość odbioru odpadów ulegających biodegradacji w okresie od listopada do marca (z tygodnia do dwóch tygodni), przy jednoczesnym zwiększeniu częstotliwości odbioru opakowań wielomateriałowych, makulatury, tworzyw sztucznych, metali i szkła w okresie od maja do października (z dwóch tygodni do tygodnia). Z uwagi na narastający problem ze zbieraniem odpadów wielkogabarytowych modyfikacji uległ także sposób ich zbierania. Odpady te zbierane były z podziałem miasta na sektory, co pozwoliło na ich sprawniejsze zbieranie, w krótszym czasie.

Zgodnie z przyjętą przez sejm ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw rozszerzono zbiórkę odpadów w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych o odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek czy tekstyliów i odzieży.

Nowe zasady odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości obowiązują od dnia 01.01.2020 r.

3.5. Cele przyjęte w gospodarce odpadami komunalnymi.

W gospodarce odpadami komunalnymi, w tym odpadami żywności i innymi odpadami ulegającymi biodegradacji, przyjęto następujące cele:

- 1) zmniejszenie ilości powstających odpadów:
  - a) ograniczenie marnotrawienia żywności,
  - b) wprowadzenie selektywnego zbierania bioodpadów z zakładów zbiorowego żywienia;
- 2) zwiększanie świadomości społeczeństwa na temat właściwego gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym odpadami żywności i innymi odpadami ulegającymi biodegradacji;
- 3) doprowadzenie do funkcjonowania systemów zagospodarowania odpadów zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami. W celu obliczenia poszczególnych wartości procentowych wskazanych poniżej, należy ująć wszystkie odpady

komunalne odebrane i zebrane (również odpady BiR pochodzące z gospodarstw domowych):

- a) osiągnięcie poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia frakcji: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła z odpadów komunalnych w wysokości minimum 50% ich masy do 2020 r.,
  - b) do 2020 r. udział masy termicznie przekształcanych odpadów komunalnych oraz odpadów pochodzących z przetworzenia odpadów komunalnych w stosunku do wytworzonych odpadów komunalnych nie może przekraczać 30%,
  - c) do 2025 r. recyklingowi powinno być poddawane 60% odpadów komunalnych,
  - d) do 2030 r. recyklingowi powinno być poddawane 65% odpadów komunalnych,
  - e) redukcja składowania odpadów komunalnych do maksymalnie 10% do 2030 r.
- 4) zmniejszenie udziału zmieszanych odpadów komunalnych w całym strumieniu zbieranych odpadów (zwiększenie udziału odpadów zbieranych selektywnie):
- a) objęcie wszystkich właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy systemem selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
  - b) wprowadzenie jednolitych standardów selektywnego zbierania odpadów komunalnych na terenie całego kraju do końca 2021 r. – zestandaryzowanie ma na celu zapewnienie minimalnego poziomu selektywnego zbierania odpadów szczególnie w odniesieniu do gmin w których stosuje się niedopuszczalny podział na odpady „suche”-„mokre”,
  - c) zapewnienie jak najwyższej jakości zbieranych odpadów przez odpowiednie systemy selektywnego zbierania odpadów, w taki sposób, aby mogły one zostać w możliwie najbardziej efektywny sposób poddane recyklingowi,
  - d) wprowadzenie we wszystkich gminach w kraju systemów selektywnego odbierania odpadów zielonych i innych bioodpadów u źródła – do końca 2021 r.;
- 5) zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów, aby nie było składowanych w 2020 r. więcej niż 35% masy tych odpadów w stosunku do masy odpadów wytworzonych w 1995 r.;
- 6) zaprzestanie składowania odpadów ulegających biodegradacji selektywnie zebranych;
- 7) zaprzestanie składowania zmieszanych odpadów komunalnych bez przetworzenia;
- 8) zmniejszenie liczby miejsc nielegalnego składowania odpadów komunalnych;
- 9) utworzenie systemu monitorowania gospodarki odpadami komunalnymi;

- 10) monitorowanie i kontrola postępowania z frakcją odpadów komunalnych wysortowywaną ze strumienia zmieszanych odpadów komunalnych i nieprzeznaczoną do składowania (frakcja 19 12 12);
- 11) zbilansowanie funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi w świetle obowiązującego zakazu składowania określonych frakcji odpadów komunalnych i pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych, w tym odpadów o zawartości ogólnego węgla organicznego powyżej 5% s.m. i o ciepłe spalania powyżej 6 MJ/kg suchej masy, od 1 stycznia 2016 r.

3.6. Pozostałe działania w obszarze systemu gospodarki odpadami

W roku 2020, poza zmianami w zakresie obowiązującego prawa miejscowego stanowiącego podstawę systemu gospodarowania odpadami, działaniami kontrolnymi i analitycznymi, miasto podjęło także działania edukacyjne i inwestycyjne mające na celu wsparcie segregacji odpadów i podniesienie świadomości mieszkańców w zakresie prawidłowego segregowania odpadów komunalnych. Na początku 2020 roku przeprowadzono szeroko zakrojoną kampanię edukacyjną dotyczącą zasad segregacji. Emitowano plakaty i ulotki, organizowano spotkania z właścicielami nieruchomości, wydawano worki do segregacji odpadów zawierające instrukcję co należy, a czego nie wolno, do nich wrzucać. Z uwagi na ogłoszenie zagrożenia epidemicznego części z zaplanowanych działań m. in. spotkań happeningowych nie udało się zrealizować, ale planuje się kontynuację edukacji w przyszłości, po zniesieniu ograniczeń.

Ryc. 1. Plakat.

NOWE ZASADY GOSPODAROWANIA ODPADAMI

OD STYCZNIA 2020 ROKU

URZĄD MIASTA
CHEŁMNA

Opróżnij, zgnieć i dziel na 5!

Od 1 stycznia 2020 r. na terenie Chełmna wdrażamy w życie nowe przepisy dotyczące obowiązkowej segregacji odpadów. Zmiany wynikają z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, a do ich wprowadzenia zobligowane są wszystkie gminy w kraju.

Odpady będą segregowane na 5 różnych frakcji:

PAPIER
papier/książki
mieszki

SZKŁO
piosenki/worek
szkło

METALE
I TWORZYWA
SZTUCZNE
piosenki/worek
bity

BIODOPADY
piosenki/worek
brzozy

ODPADY
ZMIESZANE
piosenki/worek
czarne

Ucz się z nami zasad segregacji!

W Urzędzie Miasta Chełmna, jednostkach podległych, w tym biurach, szkołach i instytucjach kultury, mogą Państwo znaleźć broszurę przedstawiającą najważniejsze zasady i wskazówki dotyczące segregacji odpadów.

Broszura trafi także bezpośrednio do Państwa domów wraz z zawiadomieniem o zmianie stawek za odbiór odpadów. Zawarte w broszurze wytyczne obowiązują w Chełmnie od 1 stycznia 2020 r.

W razie jakichkolwiek pytań zachęcamy do kontaktu:
Urząd Miasta Chełmno, ul. Dworkowa 1, 86-200 Chełmno
tel. 56 677 17 86/56 677 17 37
e-mail: gospodarstwo.odpadami@chemno.pl

Znajdź nas na Facebooku:
facebook.com/urzad.miasta

Śledź nasz profil na Instagramie:
instagram.com/ur_m_chemno

Więcej informacji na:
www.bip.chemno.pl

Ryc. 2. Ulotka.

W JAKI SPOŚÓB PRZYGOTOWAĆ ODPADY DO WYRZUCENIA?

- opróżnij opakowania/butelki z pozostałymi w nich zawartościami
- złóż odpady papierowe, zgnieć puzzle i plastikowe butelki
- jeżeli odpad nie mieści się w pojemniku – rozdrobnij go lub zawiń do do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Ośnowie (PSZOK)

PUNKT SELEKTYWNEGO ZBIERANIA ODPAWÓW KOMUNALNYCH

Poszczególne odpady komunalne mogą być dostarczane do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) funkcjonującego w każdy roboczy poranek i popołudnie w godz. 7:00-18:00. W obojętnej, gdy pojemnik lub pojemnik jest dniem wolnym od pracy, odpady są przyjmowane w następujący po tym dniu dzień roboczy.

Szczegółowe informacje dotyczące PSZOK-u i przyjmowanych w nim odpadów dostępne są na stronie www.bip.chemno.pl, w zakładce „Gospodarka odpadami”.

Kontakt: PSZOK Zakład Zagospodarowania Odpadów w Ośnowie 86-200 Chełmno, tel. 56 686 07 39

ODPADY WIELKOGABARYTOWE

Odpady pochodzące z nieruchomości zamieszkałych (m.in. stare meble, sprzęt gospodarstwa domowego, dywany, opony aut osobowych, a także sprzęty sportowe, telewizory, telewizory, telewizory, komputery oraz odpady z metalu) wystawiamy na chodniku lub przyjeżdżamy przed nieruchomością, nie wcześniej niż od godz. 22:00 dnia poprzedzającego wywiez do godz. 5:00 w dniu odbioru odpadów.

Od stycznia 2020 r. zbiórka odpadów wielkogabarytowych realizowana będzie w jednym dniu w pierwszym tygodniu marca, czerwca, września i grudnia, według podziału na ulice.

Harmonogram dostępny na stronie www.bip.chemno.pl w zakładce „Gospodarka odpadami”.

UWAGA! W ramach zbiórki odpadów wielkogabarytowych nie będą zbierane gruz, części pojazdów i zmieszane odpady komunalne oraz opony rolnicze.

URZĄD MIASTA
CHEŁMNA

Materiał informacyjno-edukacyjny Urzędu Miasta Chełmna

NOWE ZASADY GOSPODAROWANIA ODPAWAMI OD STYCZNIA 2020 ROKU

Opróżnij, zgnieć i dziel na 5!

Ucz się z nami zasad segregacji!

Od 1 stycznia 2020 r. na terenie Chełmna wdrażamy w życie nowe przepisy dotyczące obowiązkowej segregacji odpadów. Zmiany wynikają z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, a do ich wprowadzenia zobligowane są wszystkie gminy w kraju.

Odpady będą segregowane na pięć różnych frakcji:

PAPIER
papier/książki
mieszki

SZKŁO
piosenki/worek
szkło

METALE
I TWORZYWA
SZTUCZNE
piosenki/worek
bity

BIODOPADY
piosenki/worek
brzozy

ODPADY
ZMIESZANE
piosenki/worek
czarne

Zawarte w niniejszej broszurze wytyczne obowiązują w Chełmnie od 1 stycznia 2020 r.

W razie jakichkolwiek pytań zachęcamy do kontaktu:
Urząd Miasta Chełmno
ul. Dworkowa 1, 86-200 Chełmno
tel. 56 677 17 86/56 677 17 37
e-mail: gospodarstwo.odpadami@chemno.pl

Znajdź nas na Facebooku:
facebook.com/urzad.miasta

Śledź nasz profil na Instagramie:
instagram.com/ur_m_chemno

Więcej informacji na:
www.bip.chemno.pl

<p>PAPIER POJEMNIK/WOREK KOLORU NIEBIESZEGO</p> <p>WRZUCAMY M.I.N.</p> <ul style="list-style-type: none"> opakowania z papieru, karton, tekturę (także falistą) gazety i czasopisma katalogi, prospekty, foldery, ulotki książki i zeszyty torbki papierowe papier pakowy puszki kartonowe opakowania po lekach <p>NIE WRZUCAMY M.I.N.</p> <ul style="list-style-type: none"> zużytych ręczników papierowych papierów zaliuszczanych i lustrzanych kartonów po mleku i napojach pietek, podpasiek, zużytych chusteczek zdyjek, kalki tapet papieru lakierowanego i powłoczonego folią opakowań wielomateriałowych papierowych worków po nawozach, cementie i innych materiałach budowlanych 	<p>METALE I TWORZYWA SZTUCZNE POJEMNIK/WOREK KOLORU ŻÓLTEGO</p> <p>WRZUCAMY M.I.N.</p> <ul style="list-style-type: none"> plastikowe, puste i zgniecione butelki po napojach (także krzyżacznym i odświeżaczu) plastikowe, puste i zgniecione opakowania po chemii gospodarczej, kosmetykach np. szamponach, proszkach, płynach do mycia naczyń itp. (także krzyżacznym i odświeżaczu) plastikowe opakowania po produktach spożywczych (opróżnione z pozostałości) plastikowe zakrętki, doniczki plastikowe torbki, worki, reklamówki i inne folie plastikowe koszyki po owocach i innych produktach puszki po napojach, sokach (opróżnione z pozostałości) puszki z blachy stalowej po żywności, konserwy (opróżnione z pozostałości) styropian opakowaniowy złom żelazny i metale kolorowe metalowe kapturki z butelek, zakrętki słoików i innych pojemników folie aluminiowe (oczyszczoną z pozostałości) kartonki po mleku i napojach biodegradowalne odpady opakowaniowe, opróżnione z pozostałości metki, wiaderka (niezależnie od tego w worku lub pojemniku) plastikowe butelki po oleju, spożywczym (opróżnione z pozostałości) <p>NIE WRZUCAMY M.I.N.</p> <ul style="list-style-type: none"> opakowań po olejach silnikowych opakowań po lakierach sprzętu AGD, RTV puszki po farbach, olejach opakowań po środkach ochrony roślin mocno zabrudzonych surowców 	<p>NIE WRZUCAMY M.I.N.</p> <ul style="list-style-type: none"> kości zwierząt odchodów zwierzęcych fluorów popiołu węglowego miejsa, padliny piły wiórowych i MDF 	
<p>SZKŁO POJEMNIK/WOREK KOLORU ZIEŁONEGO</p> <p>WRZUCAMY M.I.N.</p> <ul style="list-style-type: none"> szkane butelki i słoiki po napojach i żywności (opróżnione z pozostałości) szkane butelki po napojach alkoholowych, olejach roślinnych (opróżnione z pozostałości) szkane opakowania po kosmetykach (o ile nie są wykonane z trwałych połączonych kilku surowców, opróżnione z pozostałości) <p>NIE WRZUCAMY M.I.N.</p> <ul style="list-style-type: none"> szkła stołowego i zarodkowego ceramikę, fajansu, porcelany złoty z zawartością wody szkła okularowego i kryształowego luster, witrazy szkła samochodowych 	<p>BIO POJEMNIK/WOREK KOLORU BRĄZOWEGO</p> <p>WRZUCAMY M.I.N.</p> <ul style="list-style-type: none"> odpady zielone – gałęzie drzew i krzewów, liście, kwiaty, skoszoną trawę trociny i kory drzew owocce, warzywa, w tym obojętne, ogryzki, pestki itp. resztki jedzenia (bez mięsa i kości) popioły drzewne skrzypki drewniane po owocach ziemię z doniczek i skrzynek (w niewielkich ilościach) 	<p>WSZYSTKO, CZEGO NIE MOŻNA PODDAĆ PROCESOM RECYKLINGU I ODRYWKU, Z WYŁĄCZENIEM ODPADÓW NIEBEZPIECZNYCH, WRZUCAMY DO POJEMNIKA/WORKA Z ODPADAMI ZMIESZANYMI.</p>	
<p>ZMIESZANE POJEMNIK/WOREK KOLORU CZARNEGO</p>			<p>WRZUCAMY M.I.N.</p> <ul style="list-style-type: none"> piasek, kamienie (w niewielkich ilościach) stniki gum (dłutek, wycieraczki, opony rowerowe) zabrudzone ręczniki papierowe szaczki (mielony, mopy, szczoteczki do zębów, kłobkiewki od szczoteczki elektrycznych itp.) maszyny po goteniu worki do odkurzacza ceramikę, fajans, porcelanę hostry, wiertła, szpilki akcyjne odpady higieniczne (pieluchy, podpaski, zużyte chusteczki) popioły węglowy tektury, pudeł i obuwie nie nadające się do ponownego użycia kości zwierząt, ości ryb, mięso, odchody zwierzęce zużyte szorki, gąbki kuchenne <p>NIE WRZUCAMY M.I.N.</p> <ul style="list-style-type: none"> odpadów wielkogabarytowych stryżawek, igieł, odpadów medycznych odpadów niebezpiecznych baterii oraz sprzętu elektrycznego i elektronicznego odpadów budowlanych i porcelanowych żarówek, świetlówek puszek po farbach, olejach, rozpuszczalnikach, lakierach lamek, buszi filtrów do oleju leków

Zakupiono również 30 szt. nowych dzwonów do segregacji, które pojawiły się m. in. w przestrzeni Starego Miasta.

Ryc. 3. Zdjęcie dzwonów na ul. Podmurnej.

Ryc. 4. Zdjęcie dzwonnów na ul. Stare Planty.

4. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania;

Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw zlikwidowała regionalizację w zagospodarowywaniu odpadów, która umożliwia gminom przekazywanie odpadów do instalacji w całym kraju (gminy mają też możliwość rozdzielania przetargów na odbiór i zagospodarowanie odpadów). Postulując tę zmianę, Ministerstwo Środowiska podkreślało, że ma ona na celu zniesienie monopolu RIPOK-ów i obniżenie cen. Trzeba mieć jednak na uwadze, że niektóre instalacje były budowane przez gminy, związki gmin i przedsiębiorców w oparciu o business plan obejmujący 20, 30 lat działalności a zaistniała sytuacja wywróciła do góry nogami plany inwestycyjne opierające się na dochodach z przyjmowania odpadów, które gwarantowała właśnie regionalizacja.

Obecny status – IPOK - MBP, Z, SK 1. Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Osnowie (koło Chełmna) prowadzona jest przez Zakład Usług Miejskich "ZUM" Sp.

z o.o. Zakład obsługuje ok. 70 tys. mieszkańców, z gmin powiatu chełmińskiego i częściowo toruńskiego (miasto Chełmża i gmina Chełmża). Zakład dysponuje:

- sortownią odpadów komunalnych zmieszanych i odpadów selektywnie zebranych o mocy przerobowej ok. 40 000 Mg/rok (przy pracy 2 zmianowej);
- uszczelnioną kwaterą o pow. ok. 1,9 ha, o wolnej pojemności ok. 134 000 m³, oraz rezerwą terenu o powierzchni ok. 1,4 ha;
- pełną infrastrukturą drogową, zbiornikami na odcieki, wagą;
- instalacją do stabilizacji odpadów biodegradowalnych wydzielonych w sortowni z odpadów komunalnych zmieszanych (ok. 12 000 Mg/rok), z funkcją kompostowania odpadów zielonych (ok. 2000 Mg/rok), o łącznej mocy przerobowej ok. 14 000 Mg/rok.

Na terenie zakładu funkcjonuje składowisko odpadów o całkowitej pojemności ok. 233 tys. m³, w tym wolnej pojemności składowej ok. 134 tys. m³ nadto jest dostępna niecka o powierzchni ok. 1,4 ha, która po uszczelnieniu będzie mogła stanowić kolejną kwaterę składową. Budowa nowej kwatery należy do aktualnych planów inwestycyjnych spółki ZUM. Przewidywane koszty to 800.000,00 zł.

W 2020 roku w ZZO w Osnowie zrealizowano inwestycję "Modernizacja istniejącego ZZO w Osnowie (w tym rozbudowa technologii, zakup maszyn i urządzeń, rozbudowa i modernizacja obiektów) w celu polepszenia wydajności, jakości i ilości frakcji wysortowanej". Koszty inwestycji wyniosły:

- część budowlana 2.748.408,25 zł netto zrealizowane z własnych środków
- część modernizacji linii 8.290.560,00 zł netto zrealizowane z dofinansowaniem z RPO WKP na lata 2014-2020 w kwocie 6.799.150,00 zł.

Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych związane są z ich zagospodarowaniem w opisanych powyżej instalacjach do odzysku – głównie w instalacjach mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych. Odpady zmieszane komunalne przetwarzane są w instalacji w Osnowie. Zakład Przetwarzania Odpadów oraz składowisko na koniec 2020 roku spełniały wymogi dla Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych (IPOK) zarówno w zakresie mechaniczno-biologicznego przetwarzania, kompostowania oraz składowania.

4.1. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

Wg danych znajdujących się w Planie Inwestycyjnym stanowiącym załącznik do projektu „Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami na lata 2016-2022 z perspektywą na lata 2023-2028” inwestycje planowane przez obsługującą Chełmno IPOK są następujące:

Tabela 1. Plan inwestycyjny.

L.p.	Rodzaj planowanej inwestycji	Planowany rok zakończenia	Planowane koszty
1.	Instalacja do odzysku odpadów budowlanych i rozbiórkowych (sortowanie, kruszenie, przesiewanie)	2019-2020	3 000 000
2.	Rekultywacja części składowiska	2022	1 800 000
3.	Doposażenie istniejącej instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych w separatory do automatycznego rozdziału odpadów i rozrywarkę worków. Wyposażenie hali sortowni w system wentylacji oraz oczyszczania powietrza procesowego, modernizacja obiektów rozbiórkowych i magazynowych.	2019-2020	12 000 000
4.	Budowa instalacji do oczyszczania powietrza procesowego, doposażenie i rozbudowa placu dojrzewania, placu do magazynowania oraz zakup urządzeń poprawiających jakość wsadu oraz wytworzonych produktów	2017-2018	3 000 000
5.	Budowa II kwatery składowania odpadów	2019-2022	2 500 000

Wszystkie inwestycje związane z instalacją w okresie dzierżawy są lub będą realizowane przez podmiot wydzierżawiający – ZUM Sp. z o. o.

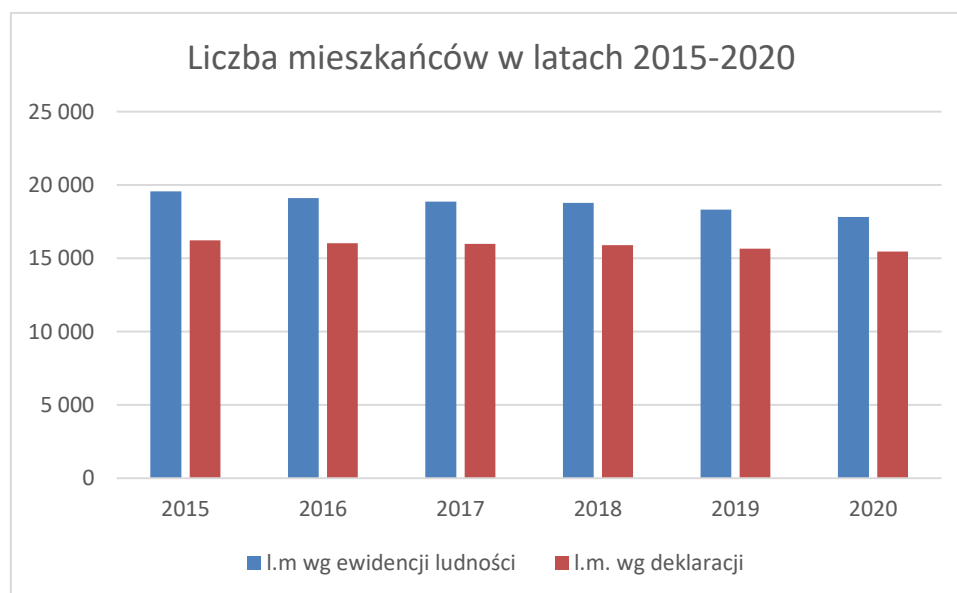
5. Dane statystyczne związane z systemem gospodarowania odpadami na terenie miasta Chełmna

5.1. Dane dotyczące ludności objętej systemem odbioru odpadów komunalnych

Tabela 2. Dane dotyczące ludności objętej systemem odbioru odpadów komunalnych.

Rok	I.m. wg ewidencji ludności	I.m. wg deklaracji	I.m. wg GUS
2015	19 559	16 212	20 434
2016	19 107	16 025	20 215
2017	18 867	15 990	19 991
2018	18 784	15 889	19 720
2019	18 314	15 645	19 510
2020	17825	15458	b.d.

Wykres 1. Liczba mieszkańców w latach 2015-2020

Z przedstawionych danych wynika, że wg zadeklarowanej ilości osób zamieszkujących nieruchomości w 2020 roku z systemu gospodarowania odpadami ubyło nam 187 mieszkańców, co stanowi 1,12% w stosunku do roku poprzedzającego. Wg ewidencji ludności jest to 489 osób, co stanowi zmniejszenie o 2,67%. Różnica pomiędzy danymi meldunkowymi a pochodzącymi z deklaracji wyniosła 2367 osób co stanowi 13,28%.

5.2. Liczba i rodzaje pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych – nieruchomości zamieszkałe.

Tabela 3. Pojemniki do zbierania odpadów zmieszanych i ulegających biodegradacji wg stanu na dzień 31.12.2020 r. (na podstawie złożonych deklaracji):

L.p.	Litraż pojemników	Ilość pojemników		
		Na odpady zmieszane	Na odpady biodegradowalne	Popiół
1.	60	115	94	0
2.	80	194	175	0
4.	120	1225	925	43
5.	240	734	273	0
6.	660	5	0	0
7.	1100	122	55	0
8.	7000	22	0	0
Razem:		2417	1522	43
Łącznie:		3982		

Odpady, zgodnie z założeniami systemu, zbierane były także w sposób selektywny w workach przeznaczonych do zbierania poszczególnych frakcji odpadów. W odpowiednio oznaczonych workach dodatkowo zbierane były także odpady zmieszane.

6. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych

Tabela 4. Koszty poniesione w 2020 r.

L.p.	Rodzaj wydatku	Kwota (PLN)
1.	Koszty odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych	2.971.799,00
2.	Koszty pracownicze, w tym zlecenia	160.986,40
3.	Opłaty komornicze	513,92
4.	Rozbudowa systemu selektywnego zbierania, w tym zakup i transport 30 szt. dzwonów do segregacji	68.511,00
5.	Likwidacja dzikich wysypisk	9.387,04
6.	Plakaty i ulotki	1.230,00
Razem:		3.212.427,36 zł

7. Rodzaje, ilości zebranych i odebranych odpadów komunalnych oraz sposób ich zagospodarowania

7.1. Odpady komunalne z terenu miasta Chełmna.

W 2020 r. z terenu miasta Chełmna odebrano łącznie **6474,2172 Mg** odpadów komunalnych, w tym **5259,7002 Mg** z terenu nieruchomości zamieszkałych, co stanowi ok. 81,24 %. Do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych mieszkańcy Chełmna dostarczyli łącznie **214,935 Mg** odpadów. Rodzaje i ilości poszczególnych odpadów przedstawiono w tabeli poniżej:

Tabela 5 Zestawienie porównawcze ilości odpadów komunalnych w latach 2015-2020.

Rok	Masa wytworzonych na terenie miasta odpadów komunalnych [Mg] (odebrane + PSZOK)	Masa odpadów komunalnych wytworzonych na terenie nieruchomości zamieszkałych [Mg] (odebrane + PSZOK)	Masa odpadów komunalnych wytworzonych na terenie nieruchomości niezamieszkałych [Mg]	Masa niesegregowanych (zmieszane) odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych [Mg]	Masa odpadów remontowych łącznie z PSZOK [Mg]	Masa odpadów ulegających biodegradacji [Mg] z nieruchomości zamieszkałych łącznie z PSZOK	Masa odpadów wielkogabarytowych [Mg]	Masa odpadów przekazanych do PSZOK-a [Mg]
2015	6282,000	4990,800	1291,200	3802,160	40,960	768,730	43,480	0
2016	6307,725	5358,417	949,308	4052,21	70,520	759,109	110,960	63,870
2017	6533,609	5595,770	937,839	4217,155	133,062	616,999	185,743	160,144
2018	6329,568	5407,665	921,903	3889,380	213,260	632,036	224,235	281,250
2019	6458,553*	5489,954	968,599*	3814,222	218,32*	690,281	301,878*	310,905
2020	6689,152*	5474,635	1214,517	2626,690	282,910	1491,277*	327,890	214,935

*) Wartości zmienione po zatwierdzeniu skorygowanych sprawozdań rocznych podmiotów i ponownym przeliczeniu danych w BDO.

Tabela 6 Ilości odebranych i zebranych odpadów w 2020 r.

Ilość odpadów z wyłączeniem ulegających biodegradacji

Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	ZUM		ZUK		PSZOK
		Zamieszkałe	Niezamieszkałe	Rocznie (bez PSZOK)		
		Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]	
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	0,2400	2,040	0,060	2,340	3,460
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	357,0800	58,327		415,407	
15 01 07	Opakowania ze szkła	338,6700	13,220	2,680	354,570	4,280
16 01 03	Zużyte opony	23,2100	4,720		27,930	1,280
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31*	1,0282			1,028	
20 01 34	Baterie i akumulatory	0,5750			0,575	
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	10,9500			10,950	1,400
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	17,3650	2,480		19,845	2,219
20 02 02	Gleba i ziemia, w tym kamienie		28,780		28,780	5,240
20 01 21	Lampy fluorescencyjne				0,000	0,011
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	2626,6900	914,290	20,900	3561,880	
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	246,5500	21,140		267,690	60,200

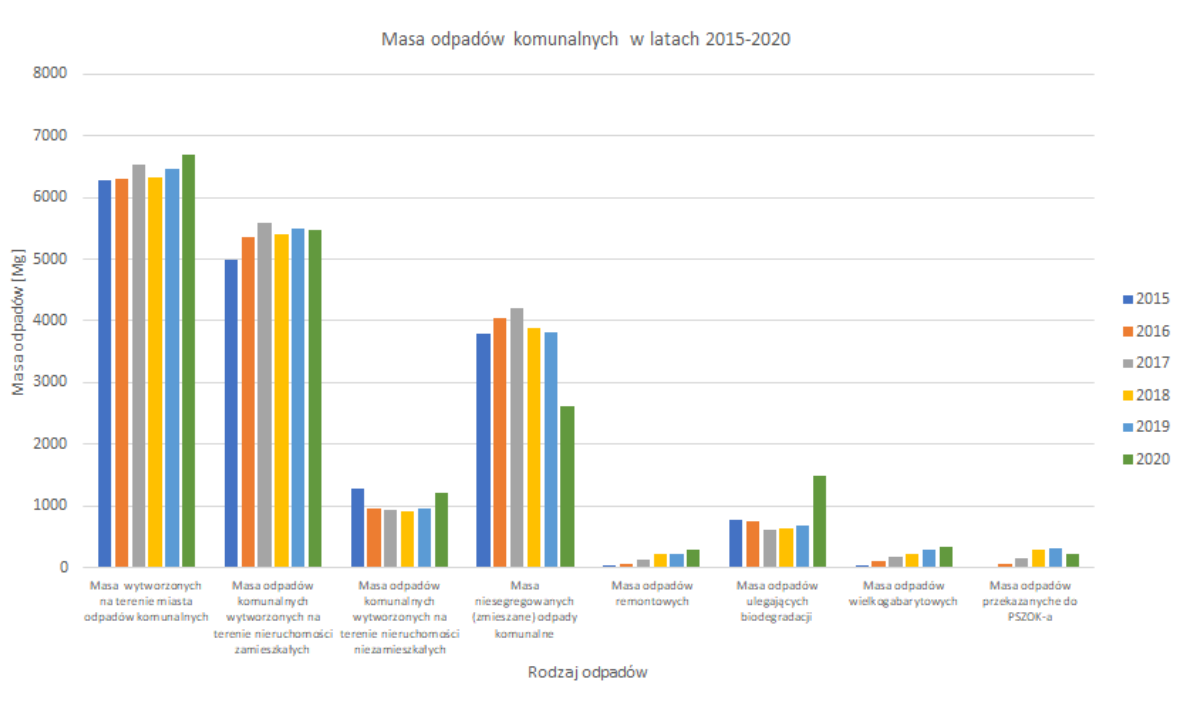
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	96,1400			96,140	10,220
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	79,3850			79,385	96,745
17 09 04	Zmieszane odpady z budów, remontów i demontażu, inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	0,4200			0,420	
	razem	3798,3032	1044,997	23,640	4 866,9402	185,055

Ilość odpadów ulegających biodegradacji

Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	ZUM		ZUK	Rocznie	PSZOK
		Zamieszkałe	Niezamieszkałe	Niezamieszkałe		
		Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]	
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	1275,760	98,060		1373,820	25,760
20 01 01	Papier i tektura			1,1200	1,120	
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	185,637	46,100	0,6000	232,337	4,120
Razem		1461,3970	144,160	1,720	1607,277	29,880

Ilość odpadów odebranych - niezamieszkałe	1214,5170
Ilość odpadów odebranych - zamieszkałe	5259,7002
Ilość odpadów zebranych w PSZOK	214,9350
Ilość odpadów odebranych i zebranych - razem	6689,1522

Wykres 2. Masa odpadów komunalnych w latach 2015-2020

Z powyższego zestawienia wynika, że ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie miasta w roku 2020 w stosunku do roku poprzedniego ogółem wzrosła o 230,599 Mg. Z kolei ilość odpadów wytworzonych na terenie nieruchomości zamieszkałych nieznacznie spadła (o 15,317 Mg w stosunku do 2019 r.). Odnotowano wzrost ilości odpadów z terenu nieruchomości niezamieszkałych oraz wzrost ilości odpadów remontowych (o Wyraźniej zmiana uległa proporcja ilości odpadów zmieszanych do odpadów ulegających biodegradacji, co niewątpliwie jest wynikiem wprowadzenia obowiązkowej segregacji odpadów, w tym frakcji BIO. Spadek masy odpadów niesegregowanych (zmieszanych) o wartość 1187,532 Mg świadczy również o wzroście poziomu segregacji odpadów. Mniejsza niż w roku 2019 ilość odpadów przekazywanych do PSZOK najprawdopodobniej spowodowana jest czasowym zamknięciem PSZOK w związku z pandemią koronawirusa SARS-COV-2. Pomimo odbioru odpadów posegregowanych u źródła oraz organizowanych raz na kwartał zbiórek odpadów wielkogabarytowych, przekazywanie odpadów do punktu zbiórki wciąż cieszy się zainteresowaniem.

Wg WPGO 2016-2022 wskaźnik udziału niesegregowanych zmieszanych odpadów komunalnych w stosunku do wszystkich wytwarzanych odpadów komunalnych na podstawie danych z 2014 roku wyniósł 74,6%. Z danych dla miasta Chełmna wynika, że w przypadku odpadów wytwarzanych na terenie nieruchomości

objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi wskaźnik ten wyniósł odpowiednio: w roku 2015 - 76,18%, 2016 r. - 75,62%, 2017 r. – 75,36, 2018 - 71,92% 2019 - 69,48%, a w roku 2020 – 47,98%, co wskazuje na zwiększenie udziału odpadów segregowanych w ogólnej masie odpadów i znaczne obniżenie wskaźnika w stosunku do założeń WPGO.

7.2. Skład morfologiczny odpadów komunalnych.

Tabela 7. Morfologia odpadów wg KPGO 2022

Morfologia odpadów wg KPGO 2014	duże miasta > 50 tys	małe miasta < 50 tys	wieś
papier i tektura	19,1	9,7	5
szkło	10	10,2	10
metale	2,6	1,5	2,4
tworzywa sztuczne	15,2	11	10,3
odpady wileomateriałowe	2,5	4	4,1
odpady kuchenne i ogrodowe	28,9	36,7	33,1
odpady mineralne	3,2	2,8	6
frakcja <10 mm	4,2	6,8	16,9
tekstylna	2,3	4	2,1
drewno	0,2	0,3	0,7
odpady niebezpieczne	0,8	0,6	0,8
inne kategorie	3,2	4,5	4,9
odpady wielkogabarytowe	2,6	2,6	1,3
odpady z terenów zielonych	5,3	5,3	2,5
Surowcowe	46,8+2,5 =49,3	32,4+4 =36,4	27,7+4,1 =31,8

Przyjęty przez KPGO skład morfologiczny odpadów opiera się na badaniach morfologii odpadów wykonanych w 2008 roku. Biorąc pod uwagę rosnącą ilość odpadów komunalnych można przypuszczać, że ich struktura morfologiczna również uległa zmianie. Niestety wskaźniki te wciąż są brane do obliczeń poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła. Jak można przypuszczać nie ma to realnego odniesienia do faktycznie osiągniętych poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia.

8. Wpływy z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami

Zgodnie z zasadą określoną w art. 22 ustawy o odpadach koszty gospodarowania odpadami są ponoszone przez pierwotnego wytwórcę odpadów lub przez obecnego lub

poprzedniego posiadacza odpadów. W przypadkach określonych w przepisach odrębnych koszty gospodarowania odpadami ponosi producent produktu lub podmiot wprowadzający produkt na terytorium kraju, określony w tych przepisach. Tożsamo do zapisów ustawy o odpadach koszty gospodarowania odpadami komunalnymi ponoszone są przez ich wytwórców, czyli właścicieli nieruchomości. Zgodnie z przyjętą zasadą koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami przez gminę pokryte powinny zostać przez opłaty uiszczane przez właścicieli nieruchomości.

Tabela 8 Bilans finansowy systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w latach 2015-2020, na podstawie sprawozdań z realizacji budżetu miasta.

Rok	Kwota wpływów z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami	Kwota wydatków na system gospodarowania odpadami (ogółem)	Koszty odbioru i zagospodarowania odpadów
2015	2 302 034,96	2 329 608,17	2 218 355,00
2016	2 531 298,62	2 473 915,96	2 348 444,28
2017	2 579 875,48	2 514 592,00	2 375 007,13
2018	2 595 887,83	2 539 547,16	2 400 867,37
2019	2 580 728,50	3.006.772,81	2.830.314,17 (z czego 245.333,66 zł – spłata za 2018 rok, wyrok Sądu Okręgowego w Toruniu sygn. akt. GC 171/18 z dnia 26.10.2018 r.)
2020	3 517 050,71	3.212.427,36	2.971.799,00

W 2020 roku do budżetu Gminy Miasta Chełmno wpłynęło 3.517.050,71 zł z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Zaległości w opłacie (rosnąco od 2013 r.) wyniosły 168.429,96 zł. Od 1 stycznia 2020 r. zgodnie z zapisami Uchwały Rady Miasta nr XIII/93/2019 z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie wyboru jednej z metod ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami oraz stawki tej opłaty wynosi ona **19 zł** miesięcznie od osoby zamieszkującej daną nieruchomość, jeżeli właściciel nieruchomości wypełnia obowiązek selektywnej zbiórki odpadów. Ustalono również opłatę podwyższoną w wysokości **40,00 zł** od osoby zamieszkującej daną nieruchomość w przypadku, gdy właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny. Opłata podwyższona obowiązuje za miesiąc, w którym stwierdzono nieprawidłowość. W okresie od

01.01.2020 ro do 31.12.2020 r. w związku z brakiem prawidłowej segregacji wydano 9 decyzji zwiększających opłatę za gospodarowanie odpadami do 40 zł/os.

Ustalono również ulgę w wysokości **1,50 zł** od każdej osoby zamieszkującej daną nieruchomość w przypadku, gdy na terenie nieruchomości jednorodzinnej odpady biodegradowalne będą składowane w przydomowym kompostowniku. Z ulgi skorzystało 220 właścicieli nieruchomości. Na dzień 31.12.2020 r. ulgą łącznie objętych było 577 mieszkańców.

W 2020 roku odnotowano nadwyżkę z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości **304.623,35 zł**.

9. Właściciele nieruchomości niezamieszkałych, którzy nie zawarli umowy na odbiór odpadów komunalnych.

Do obowiązków właścicieli nieruchomości należy ich wyposażenie w pojemniki służące do zbierania odpadów komunalnych oraz utrzymywanie tych pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym. chyba że na mocy uchwały rady gminy obowiązki te przejmie gmina jako część usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w zamian za uiszczoną przez właściciela opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy ucpg właściciele nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy, są obowiązani do udokumentowania w formie umowy korzystania z usług wykonywanych przez gminną jednostkę organizacyjną lub przedsiębiorcę odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, wpisanego do rejestru działalności regulowanej, przez okazanie takich umów i dowodów uiszczania opłat za te usługi. W przypadku właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli takich umów gmina jest obowiązana zorganizować odbieranie odpadów komunalnych. W takiej sytuacji wójt, burmistrz, prezydent miasta wydaje z urzędu decyzję, w której ustala:

- 1) obowiązek uiszczania opłat za odbieranie odpadów komunalnych
- 2) wysokość opłat wyliczonych z zastosowaniem górnych stawki opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi
- 3) terminy uiszczania opłat
- 4) sposób i terminy udostępniania pojemników w celu ich opróżnienia.

Decyzji nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności i jest ona wydawana na okres 1 roku. Decyzja ulega przedłużeniu w drodze decyzji wydawanej z urzędu, na kolejny okres, jeżeli właściciel nieruchomości nie przedstawi, na co najmniej 3 miesiące przed upływem daty obowiązywania decyzji, umowy, w której termin rozpoczęcia wykonywania usługi nie jest późniejszy niż data utraty mocy obowiązującej decyzji.

Zgodnie z art. 3 ust. 3 pkt 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach gminy prowadzą ewidencję umów zawartych na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w celu kontroli wykonywania przez właścicieli nieruchomości i przedsiębiorców obowiązków wynikających z ustawy. Wg ewidencji prowadzonej przez Gminę Miasto Chełmno, na koniec 2020 roku umowami na odbiór odpadów komunalnych objętych zostało 451 nieruchomości niezamieszkałych (firmy, sklepy, urzędy, placówki edukacyjne, ogrody działkowe itp.). W 2020 r. przeprowadzono 25 kontroli podmiotów. Na podstawie czynności kontrolnych przeprowadzonych przez Staż Miejską, która jest uprawniona do przeprowadzania kontroli realizacji obowiązków wynikających z w/w ustawy oraz Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miasto Chełmno do zawarcia umowy na odbiór odpadów administracyjnie wezwano 1 podmiot. Z uwagi na zawarcie umowy przed wszczęciem postępowania, nie wydano decyzji w sprawie zorganizowania odbierania odpadów komunalnych i nałożenia obowiązku uiszczania opłat za odbieranie odpadów komunalnych. Wg posiadanej na dzień 31.12.2020 roku wiedzy wszystkie zobowiązane do tego podmioty posiadały zawarte umowy na odbiór odpadów. Niemniej jednak, z uwagi na rotację podmiotów, problemy z płatnościami za usługę skutkującymi wypowiedaniem umowy przez przedsiębiorców i ciągle zmieniający się rynek usług sytuacja wciąż może ulegać zmianie, co wymaga stałej, wyrywkowej kontroli w tym zakresie.

10. Wnioski

10.1. Identyfikacja problemów.

W WPGO 2016-2022 w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi zidentyfikowano kilka istotnych problemów:

1. W zakresie zbierania i odbierania odpadów komunalnych:

- 1) Niewystarczająca skuteczność selektywnego zbierania odpadów u źródła, zwłaszcza odpadów ulegających biodegradacji, odpadów surowcowych i odpadów niebezpiecznych.
  - 2) Kompostowanie przydomowe odpadów zielonych i bioodpadów nie jest wystarczająco promowane. Nadto odpady zielone i inne bioodpady są w niewystarczającym zakresie odbierane selektywnie. W odpadach komunalnych zmieszanych, w sezonie wegetacyjnym, znajdują się znaczące ilości odpadów zielonych, które zamiast być poddane recyklingowi poprzez kompostowanie są poddawane unieszkodliwianiu poprzez stabilizację.
  - 3) Odpady niebezpieczne, nadal w znacznej ilości, są wrzucane do odpadów komunalnych zmieszanych (w szczególności opakowania po środkach ochrony roślin, leki, chemikalia). Bardzo mała ilość tych odpadów jest zbierana w PSZOKach i aptekach. Wzrasta ilość zbieranych selektywnie baterii, co daje pozytywne prognozy na przyszłość.
  - 4) Odpady surowcowe w gminie, są zbierane i odbierane wg. regulaminu utrzymania czystości i porządku. W regulaminach dopuszcza się zbieranie selektywnie bardzo różnych frakcji. Przy braku wystarczającej informacji, odpady surowcowe selektywnie zbierane, zawierają znaczące ilości zanieczyszczeń (np. styropian), co utrudnia odzysk odpadów i ich dalszy recykling. W obszarach zabudowy wielorodzinnej poziom selektywnego zbierania jest bardzo niski i jakościowo dalece niewystarczający.
  - 5) Popioły są w niewystarczającym zakresie odbierane selektywnie. W odpadach komunalnych zmieszanych, w sezonie grzewczym, znajdują się znaczące ilości popiołów, co utrudnia sortowanie odpadów (pylenie, szybkie zużycie urządzeń) jak również utrudnia proces biologicznego przetwarzania frakcji 0-80/100 mm.
2. Brak punktów napraw i przygotowania do ponownego użycia, pozwalających na zapobieganie powstawaniu odpadów.
  3. Niewystarczająca ilość środków technicznych do zbierania selektywnego odpadów (pojemniki, śmieciarki, itd.), w kontekście nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi i wzrastającej ilości odpadów zbieranych selektywnie.
  4. Spalanie odpadów w paleniskach domowych, w tym min.: tworzyw sztucznych, tekstyliów, drewna impregnowanego, itp.

5. Praktyki podrzucania odpadów komunalnych (dotyczy w szczególności gmin, w których nie objęto systemem gminnym wszystkich nieruchomości) i tworzenia "dzikich wysypisk",
6. Coraz wyższy, lecz nadal niewystarczający, stan świadomości ekologicznej społeczeństwa w zakresie racjonalnego postępowania z odpadami.
7. System odbierania odpadów, wszędzie gdzie to możliwe, powinien być oparty o zbieranie w pojemnikach, tak by unikać wytwarzania odpadów w postaci worków do gromadzenia odpadów.
8. W zakresie przetwarzania odpadów komunalnych:
  - 1) Zbyt mała efektywność sortowania odpadów surowcowych. W instalacjach MBP, poza głównym strumieniem przetwarzanych odpadów (odpady komunalne zmieszane), są także przetwarzane odpady surowcowe selektywnie zebrane, w szczególności tworzywa sztuczne, papier i tektura. Sortowanie odbywa się w większości instalacji ręcznie, co spowalnia proces ich odzysku. Część odpadów surowcowych z uwagi na ograniczenia techniczne sortowni nie jest możliwa do odzyskania (np. skrawki papieru, drobna folia, potłuczone szkło, itd.)
  - 2) Nadal zdarzające się, incydentalne, praktyki zmiany kodów, w celu ominięcia dostarczania odpadów do RIPOK, wskutek czego następuje odpływ strumienia odpadów z RIPOK.
  - 3) Brak instalacji do recyklingu odpadów w szczególności niektórych tworzyw sztucznych odzyskiwanych z odpadów komunalnych.
  - 4) Brak wystarczających mocy przerobowych instalacji do przetwarzania odpadów budowlanych i rozbiórkowych z sektora komunalnego. Odpady z sektora komunalnego mają inną charakterystykę niż z sektora budowlanego, są bardziej różnorodne, wymagają wstępnego sortowania przed ich rozdrobieniem i przesianiem.
  - 5) Niestabilność przepisów prawa, w tym niepewność, co do kierunku dalszych modernizacji instalacji MBP (brak rozporządzenia MBP, brak konkluzji BAT).
  - 6) Problemy w zakresie przetwarzania frakcji nadsitowej, z uwagi na zakaz składowania odpadów tzw. średnio i wysokoenergetycznych, co wynika z rozporządzenia w sprawie kryteriów oraz procedur dopuszczania odpadów do składowania na składowisku odpadów danego typu.

Część z w/w problemów zdaje się stopniowo odchodzić w zapomnienie. Problem z segregacją u źródła nadal jest, ale dotyczy ułamka właścicieli nieruchomości, którzy nie chcą, bądź też wciąż nie potrafią prawidłowo segregować odpadów. Wprowadzenie obowiązkowej segregacji pokazało, że spora część społeczeństwa, pomimo początkowych sprzeciwów, związanych głównie z odpowiedzialnością finansową za całe wspólnoty i brakiem miejsc do gromadzenia selektywnie zebranych odpadów na terenach nieruchomości, sortuje dziś odpady. W praktyce wiele z w/w problemów jest bardzo trudna do rozwiązania. W przypadku miasta Chełmna trudności stwarza ścisła zabudowa, zwłaszcza Starego Miasta, która praktycznie uniemożliwiła wprowadzenie selektywnej zbiórki w systemie pojemnikowym. Konieczność zapewnienia miejsca na dodatkowe pojemniki i worki do segregacji często zniechęca do selektywnego zbierania. Zapewnienie przez gminę pojemników do segregacji zlokalizowanych w przestrzeni publicznej również stoi w konflikcie z możliwościami lokalizacyjnymi i estetyką przestrzeni.

Nastąpiła również pozytywna zmiana w zakresie kompostowania odpadów ulegających biodegradacji. Posiadanie kompostownika jest promowane poprzez ulgę w opłacie za gospodarowanie odpadami w wysokości 1,50. Z ulgi skorzystało 220 właścicieli nieruchomości. Zaobserwowano tendencję wzrostową jeżeli chodzi o kompostowanie i skorzystanie z w/w ulgi. Ilość mieszkańców nią objętych wzrosła z 489 w styczniu, do 577 w grudniu 2020 r.

Umożliwiono mieszkańcom, bez dodatkowej opłaty wyposażenie nieruchomości w metalowe pojemniki na popiół. Miało to na celu m. in. zmniejszenie strat w pojemnikach z tworzywa, spowodowanych wysoką temperaturą oraz zmniejszenie zagrożenia zapłonem. Takich pojemników na terenie miasta mamy 43 szt.

Niestety instalacje i gminy nadal borykają się z efektywnym zagospodarowaniem zebranych odpadów, pozwalającym na ograniczenie kosztów i osiągnięcie wymaganych wskaźników. Główną przyczyną wzrostu opłat były problemy ze zbytem (zagospodarowaniem) odpadów powstających po procesie mechaniczno-biologicznego ich przetwarzania, w szczególności pozostałości z sortowania oraz paliwo alternatywne.

Brak jest w Polsce instalacji do recyklingu odpadów w szczególności niektórych tworzyw sztucznych odzyskiwanych z odpadów komunalnych. Instalacje nie mają gdzie

przekazywać np. foli. Surowce te często zamiast do recyklingu trafiają do spalarni, jako paliwo alternatywne. Ponieważ odzysk energii nie zalicza się do recyklingu ani odzysku, negatywnie odbija się to na osiągnięciu przez podmioty i gminy wskaźników wynikających z Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych.

10.2. Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych, oraz poziom ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji.

Dane Głównego Urzędu Statystycznego wskazywały na zagrożenie nieosiągnięcia do 2020 r. wymaganych przez Unię Europejską 50 proc. recyklingu i przygotowania do ponownego użycia czterech frakcji odpadów komunalnych (papieru, szkła, plastiku i metalu) oraz redukcji masy składowanych odpadów. W sprawozdaniu w ramach systemu wczesnego ostrzegania zwróciła na to uwagę Komisja Europejska.

O 1 stycznia 2020 r. gminy są obowiązane osiągnąć poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych, z wyłączeniem innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne, w wysokości co najmniej:

- 1) 50% wagowo – za każdy rok w latach 2020–2024;
- 2) 55% wagowo – za każdy rok w latach 2025–2029;
- 3) 60% wagowo – za każdy rok w latach 2030–2034;
- 4) 65% wagowo – za 2035 r. i za każdy kolejny rok;

oraz osiągnąć poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne w wysokości co najmniej 70% wagowo rocznie.

W 2020 r. osiągnięto poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła na poziomie 44,03 % przy wymaganych 50%. Pomimo wprowadzenia obowiązkowej segregacji i optymistycznych wskaźników dla gminy osiągniętych w roku 2018, zarówno w roku 2019 jak i 2020 nie udało się osiągnąć wymaganego progu. Jest to wynik zaskakujący, zważywszy, że znacznie wzrósł poziom segregacji odpadów u źródła.

Świadczy to o tym, że poziom odzysku czy recyklingu zależny jest nie tylko od jakości segregacji, ale od możliwości zagospodarowania odpadów. Bez względu na jakość surowca, jeżeli nie powstaną instalacje zajmujące się recyklingiem odpadów, problem będzie się utrzymywał. Jednym z czynników wpływającym na osiągnięcie wymaganych poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła jest ujmowanie odpadów zbieranych w punktach skupu wg właściwości miejscowych. Powoduje to, że odpady pochodzące z Chełmna przekazywane przez właścicieli nieruchomości bezpośrednio do skupu surowców znajdującego się w Świeciu (np. KAR-SUR) traktowane są jak wytwarzane na terenie gminy Świecie, pomimo, iż fizycznie zostały wytworzone na terenie miasta Chełmna. Nadzieją dla gmin jest w związku z tym lokalizacja skupu zajmującego się zbieraniem odpadów komunalnych na swoim terenie. Dla przykładu w gminie Świecie osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w 2019 roku wyniósł aż 121,38%. Zgodnie z art.5 ust. 1a *uoucp* niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne są przekazywane przez właścicieli nieruchomości gminnej jednostce organizacyjnej lub przedsiębiorcy odbierającemu odpady komunalne wpisanemu do rejestru działalności regulowanej, ale pozostałe odpady komunalne mogą być przekazywane innym podmiotom zajmującym się przetwarzaniem lub odzyskiem odpadów. Jest to częsta praktyka podmiotów gospodarczych, co ma odzwierciedlenie w wartości wskaźnika spółki ZUM – 20,55% osiągniętego dla nieruchomości niezamieszkałych. Sklepy i firmy, odpady tj. papier czy metale sprzedają w skupach zamiast przekazywać podmiotowi, z którym mają podpisaną umowę na odbiór odpadów zmieszanych. Tym sposobem, podmioty odbierające odpady komunalne nie mają czego przekazywać do recyklingu, a tym samym nie są w stanie dotrzymać wymagań. Lokalizacja, jakość surowca i sytuacja rynkowa w roku 2020 nie sprzyjały uzyskaniu wymaganego poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła.

Tabela 9. Osiągnięte przez gminę w 2020 roku, wymagane poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.

	Poziom wymagany	Poziom osiągnięty
Osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, szkła, tworzyw sztucznych	50%	44,03%

i metali [P pmts]		
Tr= Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji przekazanych do składowania	35%	Tr =0 (osiągnięty w 100%)
Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia, poddanych odzyskowi innymi metodami odpadów budowlano rozbiórkowych (bez niebezpiecznych) [P br]	70%	100%

Tabela 10. Osiągnięte przez podmioty odbierające odpady komunalne na podstawie umowy z właścicielem nieruchomości, w 2020 roku, wymagane poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.

ZUM Sp. z o. o. ul. Przemysłowa 8, 86-200 Chełmno:		
	Poziom wymagany	Poziom osiągnięty
Osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, szkła, tworzyw sztucznych i metali [P pmts]	50%	20,55%
Tr= Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji przekazanych do składowania	35%	Tr =0 (osiągnięty w 100%)
Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia, poddanych odzyskowi innymi metodami odpadów budowlano rozbiórkowych (bez niebezpiecznych) [P br]	70%	Nie dotyczy
Zakład Usług Komunalnych Sp. z o. o. ul. Ciepła 4, 86-100 Świecie		
	Poziom wymagany	Poziom osiągnięty
Osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, szkła, tworzyw sztucznych i metali [P pmts]	50%	50,98%
Tr= Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji przekazanych do składowania	35%	Tr =0 (osiągnięty w 100%)
Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia, poddanych odzyskowi innymi metodami odpadów budowlano rozbiórkowych (bez niebezpiecznych) [P br]	70%	Nie dotyczy

Niestety mając na względzie wysokie wymagania co do poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła, które trzeba będzie osiągnąć również w kolejnych latach konieczne będzie dalsze zwiększenie nacisku na selektywne zbieranie odpadów u źródła. Jest to w zasadzie jedyny aspekt, na który gmina, poza IPOK, ma wpływ.

10.3. Bilans finansowy systemu gospodarowania odpadami.

System w roku 2019 był deficytowy. Koszty systemu przewyższyły wpływy z opłat za gospodarowanie odpadami o 426.044,31 zł. Na wartość tą miało wpływ dodatkowe wynagrodzenie za odbiór i zagospodarowanie odpadów za lata 2018-2019, które spłacane było zgodnie z wyrokiem sądu w roku 2019. Natomiast w 2020 roku, w związku z reorganizacją systemu i podniesieniem opłat za gospodarowanie odpadami na koniec grudnia powstała nadwyżka z tytułu opłat w wysokości 304.623,35 zł, co zrekompensowało w większości stratę poniesioną w roku 2019. Obniżenie kosztów ma ścisły związek ze wzrostem poziomu segregacji. Od stycznia 2021 r. koszty odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych rozliczane są od każdego Mg danego rodzaju odpadu. Koszt odbioru i zagospodarowania 1 Mg odpadów niesegregowanych (zmieszanych) to 658,80 zł. Dla porównania – 1 Mg odpadów BIO to koszt 464,40 zł a papieru, szkła czy tworzyw sztucznych 421,20 zł. Biorąc pod uwagę fakt, że ilość odpadów zmieszanych w roku 2020 spadła o 1187,532 Mg, głównie na rzecz frakcji ulegającej biodegradacji oraz papieru, szkła i tworzyw sztucznych możemy mówić obniżeniu kosztów odbioru odpadów zmieszanych o kwotę ok. 235 tys. zł. Jest to dowód na to, że segregacja przekłada się nie tylko na efekt ekologiczny, ale również ekonomiczny.

Zgodnie z art. 6r ustawy ucp, z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty:

- 1) odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych;
- 2) tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
- 3) obsługi administracyjnej tego systemu;
- 4) edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa również koszty wyposażenia nieruchomości w pojemniki i worki do zbierania odpadów komunalnych oraz koszty utrzymywania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym, jak również koszty usunięcia odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach. W myśl art. 6r ust 2 c uoucp

środki pochodzące z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które nie zostały wykorzystane w poprzednim roku budżetowym, gmina wykorzystuje na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, a także kosztów wyposażenia terenów przeznaczonych do użytku publicznego w pojemniki lub worki, przeznaczone do zbierania odpadów komunalnych, ich opróżnianie oraz utrzymywanie tych pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym oraz organizacji i utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym i porządkowym miejsc gromadzenia odpadów. Zakładając, że umowa zawarta z ZUM Sp. z o. o. na odbiór, zagospodarowanie opadów oraz prowadzenie PSZOK zakończy się z rokiem 2021 (prawo opcji) należy się spodziewać ponownego zwiększenia kosztów usługi.

W związku z wejściem w życie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 marca 2017 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska, począwszy od 1 stycznia 2018 r. znacznie wzrosły koszty zagospodarowania odpadów komunalnych, a co za tym idzie od tego momentu pojawiły się problemy z możliwością realizacji umów zawartych z przedsiębiorcami w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów. Stawka tzw. „opłaty marszałkowskiej” za składowanie odpadów o kodzie 19 05 99 (stabilizat) w 2020 r. wzrosła z 170 zł/Mg do 270 zł/Mg. To tylko jeden ze zgłaszanych przez podmioty czynników mających wpływ na wysokości kosztów działalności. Należą do nich również wzrost najniższego wynagrodzenia oraz wzrost kosztów zagospodarowania tzw. „frakcji palnej”.

Tabela 11. Koszty opłaty za gospodarcze korzystanie ze środowiska za składowanie odpadów w latach 2018-2020.

KOD	Rodzaj	2018	2019	2020 i dalej
19 05 99	Inne niewymienione odpady	140,00	170,00	270,00
19 06 04	Przefermentowane odpady z beztlenowego rozkładu odpadów komunalnych	140,00	170,00	270,00
19 12 12	19 12 12 Inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11	140,00	170,00	270,00

W dniu 21.04.2021 r. do Burmistrza Miasta Chełmna wpłynął wniosek dotyczący zmiany ceny odbioru odpadów w oparciu o § 12 ust. 1 pkt 2 lit. a umowy m. in. w związku z wzrostem najniższego wynagrodzenia w stosunku do 2019 r. oraz wzrostem kosztów zagospodarowania frakcji palnej. Zostanie on poddany analizie zasadności, niemniej jednak, jest wyraźnym sygnałem, że od 2022 roku ceny usługi

znów pójda w górę. Mając to na względzie, oraz biorąc pod uwagę potrzebę nakładów na system gospodarowania odpadami związany z zakupem pojemników (dzwonów) do segregacji, pojemników do zbierania drobnego zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, planowanym zakupem koszy ulicznych, wzrost kosztów administrowania systemem, planuje się wykorzystanie nadwyżki w roku 2021. Utrzymanie stawki pozwoli na poprawę estetyki i funkcjonalności systemu segregacji i nie spowoduje dodatkowych kosztów administracyjnych związanych ze zmianą wysokości opłaty, tym bardziej, że po ogłoszeniu i rozstrzygnięciu nowego przetargu wysokość stawki będzie musiała zostać poddana ponownej analizie.

10.4. Odbiór odpadów z terenu nieruchomości zamieszkałych.

System gospodarowania odpadami na terenie Chełmna działa sprawnie. Nie odnotowano znaczących, długotrwałych problemów związanych z odbiorem odpadów, wyposażeniem nieruchomości w pojemniki czy problemów z zagospodarowaniem odebranych odpadów. Nie odnotowano sytuacji aby właściciele nieruchomości musieli przekazywać odpady podmiotom je odbierającym z powodu niewywiązania się z obowiązku ich odbioru przez gminę. Zgodnie z § 8 i 9 Uchwały nr X/72/2019 Rady Miasta Chełmna z dnia 7 sierpnia 2019 w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów na terenie Gminy Miasto Chełmno, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, właściciele nieruchomości zgłaszają przypadki niewłaściwego świadczenia usług przez przedsiębiorcę odbierającego odpady komunalne i przez prowadzącego PSZOK osobiście, telefonicznie, pisemnie lub mailowo do siedziby Urzędu Miasta Chełmna. Zgłoszenia należy dokonać w jak najkrótszym czasie od wystąpienia zdarzenia podając wszelkie informacje umożliwiające identyfikację nieruchomości i osoby zgłaszającej, oraz szczegóły dotyczące zdarzenia tj. czas, miejsce i posiadane dowody. W 2020 r. nie odnotowano istotnych reklamacji świadczonych usług a drobne niedopatrzania są na bieżąco zgłaszane przedsiębiorcy i niezwłocznie przez niego naprawiane.

10.5. Ryzyko kar administracyjnych dla miasta Chełmna.

Funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi przez gminę, jak i sprawozdawczość z tym związana, obwarowane są ryzykiem nałożenia przez organ inspekcji (WIOŚ) kar administracyjnych.

- 1) zgodnie z art. 9z. ustawy ucpg za nieterminowe przekazanie sprawozdania burmistrza z gospodarowania odpadami kara wynosi 100 zł za każdy dzień opóźnienia;
- 2) za przekazanie nierzetelnego sprawozdania, o którym mowa wyżej, gmina podlega karze pieniężnej w wysokości od 200 zł do 500 zł, jeżeli sprawozdanie zostanie uzupełnione lub poprawione w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania, a w przypadku niezastosowania się do wezwania od 500 zł do 5000 zł;
- 3) za nieosiągnięcie poziomów odzysku, recyklingu, przygotowania do ponownego użycia oraz ograniczenia składowania odpadów ulegających biodegradacji, karę pieniężną, oblicza się jako iloczyn stawki opłaty za umieszczenie niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych na składowisku, określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 290 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, i brakującej masy odpadów komunalnych, wyrażonej w Mg, wymaganej do osiągnięcia odpowiedniego poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami lub ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania);
- 4) za niezorganizowanie przetargu na odbieranie lub odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych w wysokości od 10 000 zł do 50 000 zł.

Wójt, burmistrz lub prezydent miasta może złożyć wniosek o zawieszenie zapłaty kary pieniężnej, o której mowa w art. 9z ust. 2 ustawy ucpg – czyli tylko w zakresie poziomów recyklingu i redukcji składowania biodegradowalnych.

W roku 2020 na miasto Chełmno nie nałożono żadnych kar administracyjnych związanych z gospodarowaniem opadami. Niemniej jednak należy mieć na względzie niedotrzymanie poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych w 2019 i 2020 r. Można się spodziewać nałożenia przez Wojewódzką Inspekcję Ochrony Środowiska w Bydgoszcz kary rzędu 10.687,15 zł za 2019 r. oraz 30.114,396 zł za 2020 rok. Do dnia sporządzenia niniejszego dokumentu WIOŚ nie wszczął postępowania w tej sprawie. Burmistrz Miasta

Chełmna, działając na podstawie art. 9x ust. 2, art. 9zb ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w grudniu 2020 r. nałożył natomiast na ZUM Sp. z o. o. karę administracyjną w wysokości 17.434,69 zł za to, że spółka nie osiągnęła w roku 2019, poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami Ppmts $\geq$ 40% w odniesieniu do masy odpadów komunalnych odbieranych przez siebie na podstawie umowy z właścicielami nieruchomości. Osiągnięty poziom Ppmts był na poziomie 10,57 %. Podobne postępowanie dotyczące osiągnięcia w/w poziomu zostało wszczęte w stosunku do ZUM sp. z o. o. za rok 2020 – spółka osiągnęła jedynie 20,55% przy wymaganych 50%. Przewidywana wysokość kary to 34.423,00 zł. Należy zaznaczyć, że ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. nałożyła na burmistrza także nowe obowiązki kontrolne, a co za tym idzie sankcje karne za ich niedopełnienie, jak np. obowiązek prowadzenia kontroli podmiotów odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości co najmniej raz na dwa lata. Kara za brak kontroli wynosi od 500 – 5000 zł.

Sporządziła: Inspektor ds. ochrony środowiska - mgr Katarzyna Grzeszczak

Zatwierdził:

Chełmno, dnia 20.09.2021 r.